

Febelgra
united in
graphics

n°06

FIRST

juni 2023

Maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw

IMPRESSION

Zet in op
cyberveiligheid

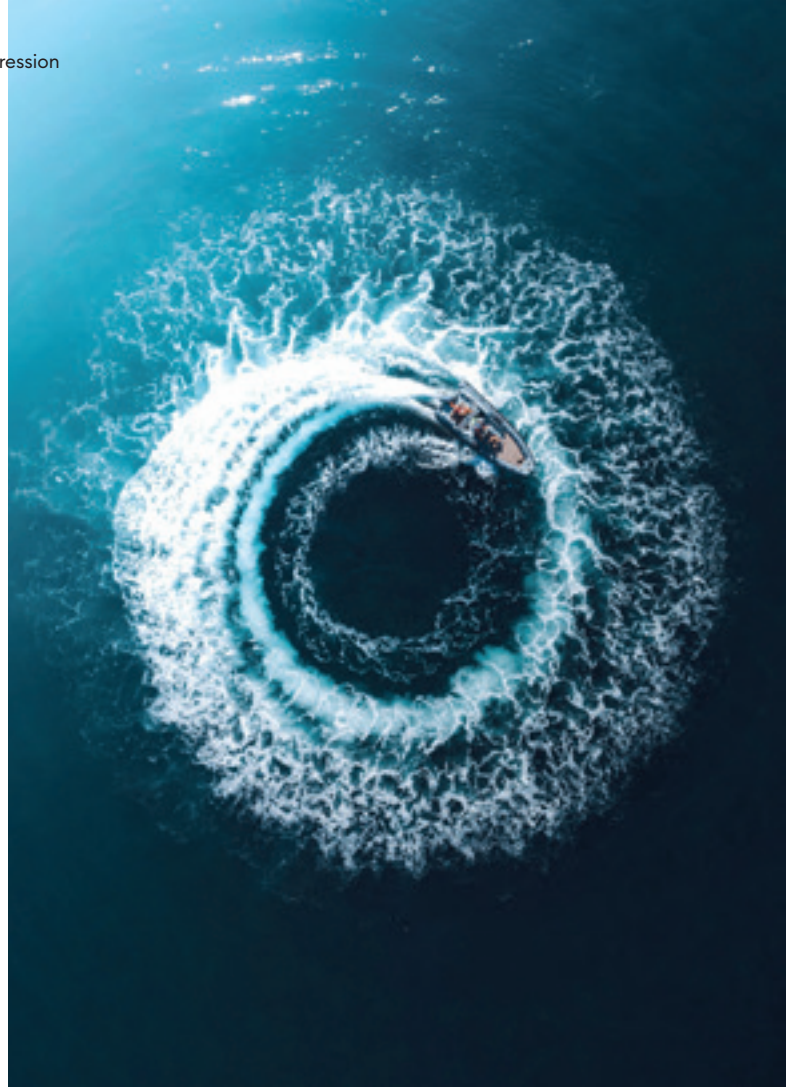

De sectorcijfers
2022

editie

- 3**
Voorwoord
- 4**
Sectorcijfers 2022
- 10**
Nieuw insolventierecht
- 12**
Cybersecurity
- 15**
Print onder druk
- 16**
Verslag PrintBar
West-Vlaanderen
- 17**
Interview MELS
- 18**
Ontslag door werknemer
- 19**
Wijziging sociaal strafwetboek
- 20**
Update cijfers
- 22**
Snelnieuws
- 23**
G-Silk
- 24**
Partners in Creativity

First Impression is het maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw www.febelgra.be

Volg ons op sociale media:

www.linkedin.com/company/febelgra
www.facebook.com/febelgra

Redactie Patricia De Bruycker - Kelly Ciancimino - Marisa Bortolin - Jeroen Van Eetvelde - Marc Vandenbroucke

Adres Febelgra vzw, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - T + 32 2 680 06 68 - info@febelgra.be

Drukwerk Antilope De Bie Printing

V.U. Marc Vandenbroucke, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - Lid van Unie van de Uitgevers van de periodieke pers vzw

NEEN TEGEN

EN ANDERE

Marc Vandenbroucke
General Manager

In deze editie presenteren wij jullie de jaarcijfers 2022. Deze zijn niet altijd helemaal opbeurend, maar slecht hoeven zij ook niet genoemd te worden. Ondernemen blijft de boodschap; waarvan onze sector al dikwijls bewezen heeft om hier goed in te zijn.

Dit moet aangemoedigd worden. Nochtans hebben wij dikwijls de indruk dat (lokale) beleidsintenties dit ondernemen niet vooruit helpen, zelfs fnuiken. Zo werd er door de Vlaamse regering op vrijdag 26 mei plotseling een nieuw 'Lokaal Materialenplan' goedgekeurd. Dit plan behelst het statiegeld op drankverpakkingen, recyclage van wegwerpluiers, en dies meer.

Maar ook is er plotseling sprake van de invoering van de ja/ja sticker, die tegen uiterlijk 2030 een feit zou moeten zijn.

Op vandaag kennen wij een opt-out systeem, waarbij de consument automatisch reclame ontvangt, tenzij hij uitdrukkelijk aangeeft dit niet te willen. Hiervoor hebben wij – trouwens volledig conform overeenkomst met OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) – de ja/nee en neen/nee stickers die op de brievenbus kunnen geplakt worden.

De overschakeling naar een opt-in systeem betekent daarentegen dat de consument actief toestemming moet geven om reclame te ontvangen. Dit via een ja/ja sticker.

Het lijkt ons duidelijk dat deze intentie weeral neigt naar een vorm van greenwashing, die onvoldoende rekening houdt met de nadelen voor de (lokale) economie, de (lokale) tewerkstelling en het sociaal-cultureel leven.

Recent legde ook de minister van Financiën zijn plannen voor een fiscale hervorming op ons bord, met daarin een verhoging van het BTW tarief van 6% naar 9%. Diverse grafische producten op deze manier 3% duurder maken voor de consument, is zeker geen goed plan. En is ook niet consequent. Zo ondersteunt bv de overheid de literatuur met subsidies omwille van het kwalitatief belang, maar anderzijds wil zij (bv) boeken duurder maken voor de eindconsument.

Het is bijzonder spijtig dat deze zaken supplementair het ondernemen in de grafische sector belasten, maar wij doen er als sectorfederatie in ieder geval alles aan om dit onder de (juiste) aandacht te brengen.

Veel leesplezier verder.

De grafische sector onder de loep

Jaarcijfers

2022

Het jaar van de gedeeltelijke relance. Het duurt altijd wel even vooraleer de jaarcijfers gekend zijn, maar het is op de valreep gelukt om ze in deze editie met de lezer te delen.

2022 liet toch verwachten een jaar van relance te zijn, alhoewel er nog steeds niet van een 'normaal jaar' kon worden gesproken. Immers, het eerste kwartaal startte nog met coronabarometer 'rood', maar deze werd in maart 2022 gelukkig opgeheven. Het einde van twee horrorjaren voor onze business omwille van de pandemie. Terzelfdertijd namen andere fenomenen de bovenhand, met name de ongebreidelde prijsstijgingen van de grondstoffen, de energie en de (loon)inflatie. Vandaar dat de verwachting van een relance (realistisch t.o.v. 2021) slechts gedeeltelijk (t.o.v. 2019) kon zijn. Dit wordt grosso modo ook bevestigd door de reële feiten en cijfers. De omzet van de globale sector steeg in 2022 met +5,57%. Op zich positief, maar gezien de artificiële periode van twee jaar pandemie, blijft het noodzakelijk om de omzet van 2022 te vergelijken met deze van 2019.

Dan stellen we voor de totale sector nog steeds een omzetverlies vast van net geen 12%. Opmerkelijk hierbij is dat de subsector van de prepress en premedia diensten als enige een vooruitgang boekt t.o.v. 2019 met +2,08% omzet. In tegenstelling dus tot de drukkerijen en het afwerkingssegment, waar de vraag zich in mindere mate heeft hersteld. Positief is verder ook om te vermelden dat onze export- en importpositie t.o.v. 2021 flink verbeterde, alhoewel wij nog steeds een negatieve handelsbalans optekenen.

Er mag bijgevolg van een zekere relance worden gesproken, maar wij hadden gehoopt dat deze steviger zou zijn. Het is inmiddels duidelijk, zeker wat betreft de commerciële druk, dat de grondstofprijzen en de inflatie structureel sporen hebben nagelaten.

Desalniettemin moeten we naar opportuniteiten kijken om in 2023 een verder herstel van onze totale printmedia portfolio mogelijk te maken. En dit in een hybride markt, waar wij met zijn allen ons waardevol gamma zoveel als mogelijk in de kijker moeten plaatsen.

Hierna volgt een overzicht van alle belangrijke sectorparameters voor 2022.

1. Ondernemingen (werkgevers)

In 2022 telde de grafische sector, exclusief de dagbladdrukkerijen, 645 werkgevers tegenover 685 in 2021, als volgt verdeeld over de verschillende subsectoren: (cfr. tabel 1)

- 466 drukkerijen (-5,86%)
- 152 prepress bedrijven (-4,40%)
- 27 afwerkingsbedrijven (-12,90%)

Nominaal blijft het aantal ondernemingen van de grafische sector vrij fors dalen. Daar waar we in 2012 nog 1074 ondernemingen/ werkgevers telden, zijn dat er nu nog 645. De verklaringen hiervoor zijn te vinden bij verschillende stopzettingen van (kleinere) bedrijven, enkele faillissementen en vooral de consolidering binnen de sector die zich verder doorzet.

Voor de volledigheid wat betreft de dagbladdrukkerijen: België telde er in 2022 nog 12.

2. Zelfstandigen (met of zonder personeel)

Een omgekeerde evolutie zet zich verder door bij het aantal zelfstandigen – met of zonder personeel - in de Belgische grafische sector in 2021. Hun aantal stijgt sterk in alle segmenten: (cfr. tabel 2)

- Zelfstandigen in hoofdberoep stijgen met +11,48%
- Zelfstandigen in bijberoep stijgen eveneens met +24,41% (!)
- Zelfstandigen met een activiteit na pensioen nemen toe met +6,16%

Deze toename is opmerkelijk, zeker gezien deze cijfers het laatste beschikbaar jaar 2021 behelzen. Het lijkt alsof de pandemie mensen er toe aanzette om vooral in bijberoep een rol in de sector op te nemen. Wij vermoeden dat het hier vooral gaat over zij die zich bezig houden met grafisch ontwerp.

Tabel 1 Verdeling van het aantal werkgevers in de grafische industrie (uitgezonderd dagbladdrukkerijen) in België tijdens de afgelopen 10 jaar en volgens hoofdactiviteit (Bron: RSZ). Cijfers per 31.12.2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Druk	765	723	670	649	641	609	580	543	522	495	466
Prepress	245	230	219	213	208	198	185	175	166	159	152
Afwerking	64	48	49	43	40	38	37	33	32	31	27
Totaal	1.074	1.001	938	905	889	845	802	751	720	685	645

Tabel 2 Aantal zelfstandigen in de grafische industrie (NACEBEL 18.10) (Bron: RSVZ). Cijfers per 31.12.2021

	Hoofdberoep			Bijberoep			Activiteit na pensioen		
	2019	2020	2021*	2019	2020	2021*	2019	2020	2021*
In buitenland**	38	26	40	10	9	11	5	6	14
Brussels H. G.	400	408	444	142	138	163	73	75	75
Vlaams Gewest	716	690	743	445	463	524	221	230	239
Totaal	3.248	3.254	3.621	1.767	1.786	2.222	718	747	793

(*) cijfers 31/12/2022 zijn slechts later dit jaar beschikbaar

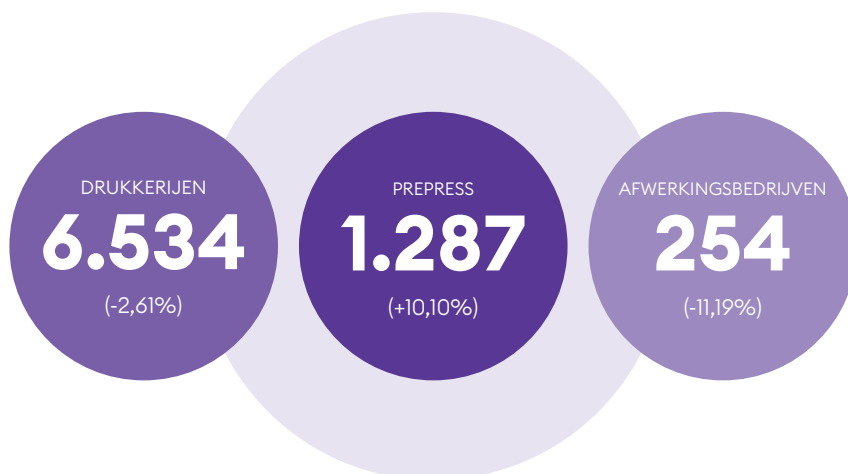
(**) de verzekeringsplichtigen (zelfstandigen) die, ongeacht hun nationaliteit, niet in België (dus wel in het buitenland) gedomicilieerd zijn, maar in België hun zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen en hier aangesloten zijn op het sociaal statuut van de zelfstandige.

3. Tewerkstelling

Tijdens het afgelopen jaar waren de werknemers (arbeiders en bedienden) actief in onze sector, exclusief dagbladen, verdeeld over de verschillende subsectoren als volgt: (cfr. tabel 3)

- Drukkerijen: 6.534 (-2,61%)
- Prepress: 1.287 (+10,10%)
- Afwerkingsbedrijven: 254 (-11,19%)

De sector verloor hiermee in totaal 89 arbeidsplaatsen; weliswaar een stuk minder dan in 2021 waarbij 433 arbeidsplaatsen verloren gingen. Dit weerspiegelt de lichte relance in de sector.

Tabel 3 Verdeling van de tewerkstelling volgens subsector (excl. dagbladrukkerijen) in België tijdens de voorbije 10 jaar (Bron: RSZ). *Cijfers per 31.12.2022*

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Druk	10.280	9.688	9.164	8.810	8.685	8.276	7.959	7.368	7.008	6.709	6.534
Prepress	1.734	1.522	1.464	1.409	1.520	1.290	1.349	1.325	1.276	1.169	1.287
Afwerking	650	581	556	374	347	305	422	355	313	286	254
Totaal	12.664	11.791	11.184	10.593	10.552	9.871	9.730	9.048	8.597	8.164	8.075

Tabel 4 Werknemers in de grafische industrie per Gewest (excl. dagbladrukkerijen) in België tijdens de afgelopen 10 jaar (Bron: RSZ). *Cijfers per 31.12.2022*

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Brussels H. G.	1.262	890	804	716	768	415	452	424	388	381	320
Waals Gewest	2.281	2.141	1.948	1.895	1.809	1.698	1.679	1.498	1.474	1.404	1.353
Vlaams Gewest	9.121	8.760	8.432	7.982	7.975	7.758	7.599	7.126	6.735	6.379	6.402
België	12.664	11.791	11.184	10.593	10.552	9.871	9.730	9.048	8.597	8.164	8.075
Jaarlijkse evolutie in %	-4,47	-6,89	-5,15	-5,28	-0,39	-6,45	-1,43	-7,01	-4,98	-5,04	-1,09

De bijzondere toename van de tewerkstelling in de prepress en premedia bedrijven gaat hand in hand met de omzetstijging in dit segment (zie punt 4). De daling van de tewerkstelling in de drukkerijen en de afwerkingsbedrijven is de minste sedert 2017, maar symboliseert logischerwijze ook het verlies van marktaandeel over deze periode.

Ondanks deze trend stellen wij terzijde vast dat onze ondernemingen, mede door de vergrijzing, het moeilijk blijven hebben om gekwalificeerd personeel te vinden waarbij de onderwijsproblematiek een bijkomende factor vormt.

T.o.v. het laatste 'normaal jaar' 2019 gingen 10,75% arbeidsplaatsen verloren, ondanks de steunmaatregelen. Evenwel ligt dit verlies logisch in lijn met het globale omzetverlies (zie punt 4).

Op Gewestelijk niveau kenden we in 2022 de volgende verdeling van de tewerkstelling:

- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 320 (-16,01%)
- Vlaams Gewest: 6.402 (+0,36%)
- Waals Gewest: 1.353 (-3,63%)

Opmerkelijk: voor het eerst in de laatste 10 jaar noteren wij in het

Vlaams Gewest een lichte stijging van de tewerkstelling. Het globaal verlies in 2022 van -1,09% arbeidsplaatsen situeert zich dus in het Brusselse en het Waalse Gewest. (cfr. tabel 4)

4. Omzet

De totale sectoromzet (exclusief dagbladen) ging in 2022 met +5,31% vooruit van € 2,164 tot € 2,343 miljard.

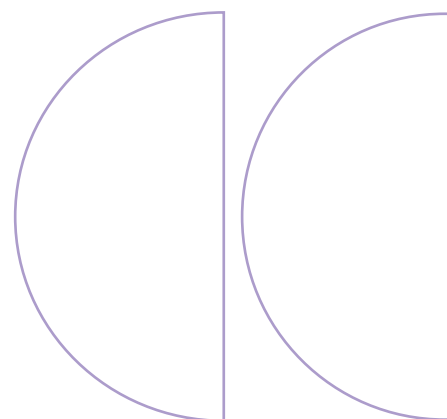
Een leuke vaststelling na de significante verliezen van 2020 en 2021. De grootste toename situeert zich bij de prepress bedrijven die een omzetstijging kenden van bijna +14%. Ook de drukkerijen (+3,54%) en de afwerkingsbedrijven (+3,17%) tonen positieve cijfers, zij het in meer bescheiden mate.

De bijzondere kenmerken van de voorbije coronajaren nopen ons er toe om objectief nog steeds een vergelijking te maken met 2019. Hierdoor krijgen wij volgend beeld:

- de drukkerijen blijven t.o.v. 2019 een verlies optekenen van -14,67% omzet
- de afwerkingsbedrijven volgen deze trend met een omzetsdaling van -9,81%
- de prepress verhoogt daarentegen de omzet met +2,08%

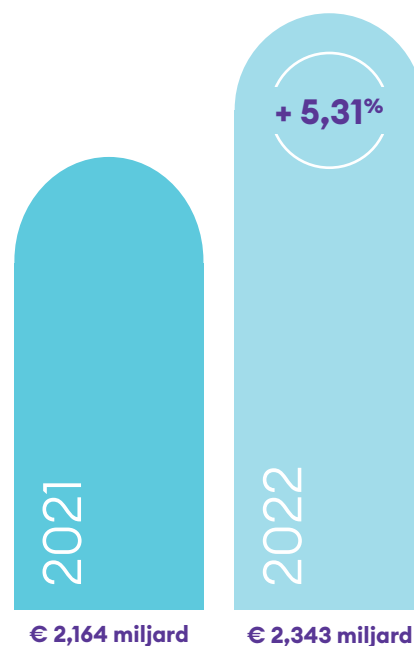
Na de pandemie is een sterkere reliance in de loop van 2022 dus duidelijk gefnuikt door de grondstoffen schaarste, de enorme prijsstijgingen en de looninflatie.

Tot slot, maar wel deugddoend, is de vaststelling dat de omzet van de krantendrukkerijen toenam met +13,58%. Historisch – gezien de enorme afname gedurende de laatste tien jaar – is ook dit bescheiden te noemen, maar het betekent wel dat de gedrukte krant terug het niveau bereikt van 2019. (cfr. tabel 5)

Tabel 5 Omzet van de grafische industrie per subsector voor de periode 2012-2022 (Bron: FOD Economie)

	Dagblad- drukkerijen	Drukkerijen	Prepress	Afwerking	Totaal (excl. dagbladen)	Totaal (incl. dagbladen)
2012	160,30	2.151,30	467,60	61,90	2.680,80	2.841,10
2013	149,02	2.111,73	477,99	56,30	2.646,02	2.795,04
2014	140,79	2.182,01	463,57	55,78	2.701,36	2.842,15
2015	111,45	2.050,91	430,43	50,99	2.532,34	2.643,79
2016	58,45	1.947,08	422,04	49,25	2.418,38	2.476,83
2017	52,90	1.965,57	465,26	49,62	2.480,48	2.533,35
2018	44,04	2.003,64	465,39	47,98	2.517,02	2.561,05
2019	39,74	2.192,59	424,15	42,92	2.659,66	2.699,40
2020	31,80	1.806,97	379,88	37,52	2.224,37	2.256,17
2021	34,60	1.667,86	424,82	36,26	2.128,94	2.163,54
2022	39,80	1.870,86	432,96	38,71	2.342,53	2.381,83

Tabel 6 Investerings in de Belgische grafische industrie voor de periode 2015-2022 (Bron: FOD Economie)

	Dagblad- drukkerijen	Drukkerijen	Prepress	Afwerking	Totaal (excl. dagbladen)	Totaal (incl. dagbladen)
2015	4,30	89,60	26,90	4,20	120,70	125,00
2016	2,70	102,60	20,60	3,10	126,30	129,00
2017	1,80	102,10	26,30	2,47	130,87	132,67
2018	4,73	84,35	28,40	2,53	115,28	120,01
2019	2,42	80,55	22,36	2,85	105,76	108,18
2020	1,68	58,26	19,31	1,33	78,90	80,58
2021	1,51	53,79	27,97	1,07	82,83	84,34
2022	1,44	62,37	22,28	2,00	86,65	88,09

5. Investerings

Door de gekende omstandigheden mag het duidelijk zijn dat het investeringsklimaat niet ideaal is, wat zich ook vertaalt in de cijfers. Voorzichtigheid neemt men als gebod. Toch stellen wij in alle subsectoren (exclusief krantendrukkerijen) een toename vast van de investeringen.

Beslist een goed gegeven in vergelijking met 2020, toen iedereen hard op de rem ging staan, maar het blijft beperkt indien een langere periode wordt overschouwd.

In 2017 investeerde de sector nog alles samen 132,67 miljoen EUR, terwijl het totale investeringsbedrag in 2022 lag op 88,09 miljoen EUR. (cf. tabel 6)

6. Buitenlandse handel – Handelsbalans

Wat betreft 2021 moesten wij een onheilspellende boodschap brengen omtrent onze dramatische export- en importpositie, die voor het eerst en meteen resulteerde in een krachtige negatieve handelsbalans.

Meer invoer dan uitvoer betekent immers dat de concurrentiepositie t.o.v. onze belangrijkste handelspartners (NL, FR, DE) verzwakt.

Enigszins verbazende maar aangename vaststelling is dat deze trend zich in 2022 niet heeft doorgezet.

Onze export van grafische producten is met bijna +10% gestegen terwijl de import, weliswaar heel bescheiden, is afgenomen met -0,83%. Een mooie trendbreuk op korte termijn, die de veerkracht en de efficiëntie van onze bedrijven onderlijnt. Desalniettemin blijft dit alles resulteren in een negatieve handelsbalans van ruim -18 miljoen EUR. Hiervoor moet waakzaamheid blijven.

De belangrijkste oorzaak is immers te vinden bij onze **loonhandicap** als gevolg van het systeem van automatische loonindexering dat bij onze belangrijkste handelspartners niet bestaat. Het is juist dat deze loonhandicap op termijn uitvlakt, maar ondertussen blijft het de vraag welke verdere evolutie zich in 2023 zal voordoen. Ondanks een duidelijke verbetering, bleven wij in België meer importeren dan exporteren. Dit handelstekort blijft dus een alarmbel op het vlak van de concurrentiekracht. (cfr. tabel 7)

Hierna volgt een overzicht van de top vijf van onze handelspartners inzake export en import in 2022.

Frankrijk blijft de koploper voor onze export. Samen met Nederland vertegenwoordigen zij 55,4% van onze export. Aan de importzijde neemt Nederland de koppositie over van Frankrijk. Samen vertegenwoordigen zij 56% van onze import. De structurele impact van de looninflatie manifesteert zich immers pas dit jaar ten volle. (cfr. tabel 8 & 9)

● 2021 ● 2022

Exportpositie

+9,74%

Importvolume

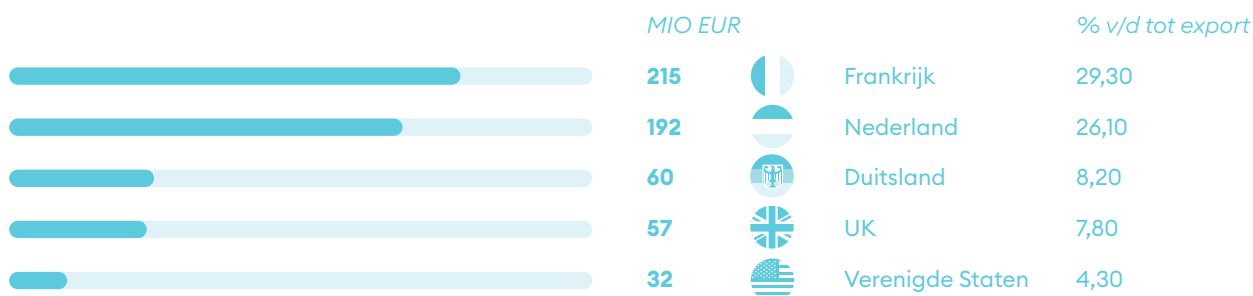
-0,83%

Tabel 7 Export en import in de Belgische grafische industrie (dagbladdrukkerijen inbegrepen) voor de periode 2012-2022 (Bron: Agentschap Buitenlandse Handel). *Lichte afwijkingen zijn mogelijk omdat hier HS codes gebruikt worden ipv NACE codes*

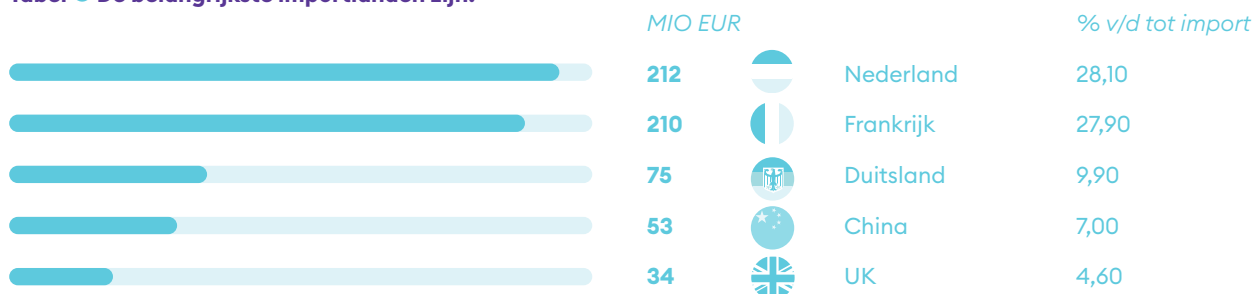
	Export (Mio EUR)	Evolutie (%)	Import (Mio EUR)	Evolutie (%)	Balans (Mio EUR)	Evolutie (%)
2012	1.241,00	-2,59	1.131,00	-2,75	110,00	-0,90
2013	1.113,00	-10,31	1.065,00	-5,84	48,00	-56,36
2014	1.052,00	-5,48	985,00	-7,51	67,00	39,58
2015	949,00	-9,79	758,00	-23,05	191,00	185,07
2016	983,00	3,58	734,00	-3,17	249,00	30,37
2017	921,00	-6,31	736,00	0,27	185,00	-25,70
2018	930,00	0,98	743,00	0,95	187,00	1,08
2019	765,00	-17,74	705,00	-5,11	60,00	-67,91
2020	650,00	-15,03	648,00	-8,09	2,00	-96,67
2021	669,54	3,01	759,18	17,16	-89,64	-4.582,00
2022	734,78	9,74	752,91	-0,83	-18,13	394,43

Tabel 10 Aandeel van export in de omzet (dagbladdrukkerijen inbegrepen) voor de periode 2012-2022

	Export (Mio EUR)	Omzet (Mio EUR)	Aandeel van de export (%)
2012	1.241,00	2.841,00	43,68
2013	1.113,00	2.795,00	39,82
2014	1.052,00	2.842,15	37,01
2015	949,00	2.673,96	35,49
2016	983,00	2.476,00	39,70
2017	921,00	2.533,00	36,36
2018	930,00	2.561,00	36,31
2019	765,00	2.699,40	28,34
2020	650,00	2.256,17	28,81
2021	669,54	2.163,54	30,95
2022	734,78	2.381,83	30,85

Tabel 8 De belangrijkste exportlanden van de Belgische grafische industrie zijn in 2022:

Onze drie belangrijkste handelspartners blijven Nederland, Frankrijk en Duitsland. Aan de importzijde is de (her)intrede van China in de top vijf opmerkelijk.

Tabel 9 De belangrijkste importlanden zijn:

Afsluiten doen we met een overzicht van de evolutie van het aandeel van de export in de totale sectoromzet. Dit is, na een forse daling in 2019, nagenoeg stabiel gebleven. (cfr. tabel 10)

Conclusies

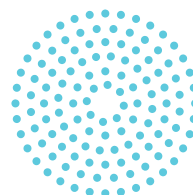
2022 was inderdaad het jaar van de gedeeltelijke relance. Wij hadden deze relance graag met méér impact gezien, maar de stevige verliezen van het marktaandeel in de periode 2020-2021 werden toch in zekere mate gecompenseerd.

Finaal blijven de uitdagingen grosso modo dezelfde:

1. De opeenvolging van moeilijke marktomstandigheden maken dat vele printproducten in een meer luxe segment worden geduwd. Volumes verminderen, maar ook in een hybride wereld zal de consument altijd print nodig hebben.
2. Het overheidsbeleid vormt een belangrijke factor in dit verhaal.

3. Onze sector wordt niet bepaald geholpen met de huidige beleidsintenties inzake bv ongeadresseerde reclame, fiscaliteit en verkeerde percepties wat betreft ecologie. Dit laatste is een thema dat de komende jaren cruciaal is en zal blijven in onze business. Zoals eerder aangehaald, moeten zowel de overheid als de sociale partners bovendien serieuze aandacht besteden aan de bestaande loonhandicap.
3. Als antwoord op het voorgaande menen we dat wij met zijn allen onze zeer diverse portfolio, en het belang ervan, meer in de kijker moeten plaatsen.

Daarom geeft **Febelgra** omtrent deze tijd de aftrap van een beweging '**De Indrukmakers**', die zowel gericht is op de consument, de B2B-partners, de arbeids markt als de overheden. Print is NOT dead.

Voor meer info en cijferdetails:
marc.vandenbroucke@febelgra.be

Ondernemingen in moeilijkheden

Nieuw insolventierecht

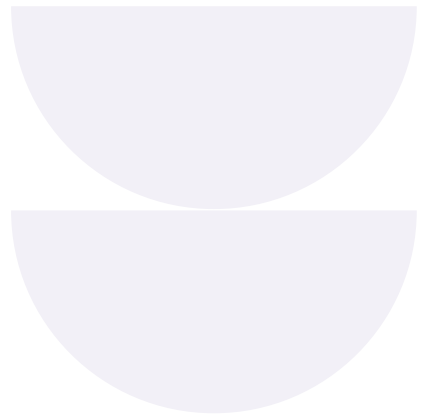
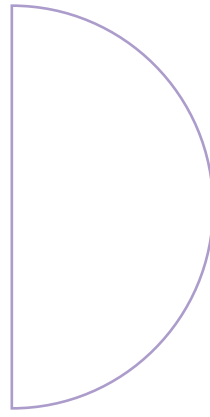
Momenteel hebben de verschillende EU lidstaten elk een eigen insolventierecht, het ene al efficiënter dan het andere. Maar Europa wil de regels harmoniseren om een gelijk speelveld te creëren binnen de interne markt. De Belgische insolventieprocedures worden hierdoor ingrijpend hervormd.

Onder de huidige regels bestaan kort gezegd drie types van procedures:

1. De onderneming in financiële moeilijkheden sluit een akkoord af met haar schuldeisers, al dan niet onder toezicht van de rechter. Er wordt dan een plan opgemaakt met betalingstermijnen en verminderingen van de schulden. Intussen geniet de onderneming bescherming tegen haar schuldeisers en kan ze blijven voortbestaan;
2. De onderneming draagt onder toezicht van de rechter het geheel of een deel van haar activiteiten over, zodat die kunnen blijven voortbestaan bij de verkrijger;
3. De onderneming vraagt het faillissement aan en wordt vereffend.

Wat is insolventie?

Dit is de financiële toestand van een bedrijf, waardoor dit niet meer in staat is de financiële verplichtingen te voldoen en waardoor de continuïteit bedreigd wordt.

Dit zijn de opmerkelijkste wijzigingen:

- 1 Voortaan is een discreet en vertrouwelijk akkoord met schuldeisers mogelijk, zonder publicatie in BS!
- 2 Onderscheiden regels voor kmo's en grote bedrijven.
- 3 Schuldeisers worden ingedeeld in categorieën en kunnen enkel nog per categorie stemmen over het herstructureringsplan.
- 4 Meer economische beoordelingsmacht voor de rechter, zoals in het Amerikaans systeem (invoering van allerlei economische waarderingstests).
- 5 De overdracht van activiteiten onder gerechtelijk gezag wordt omgevormd tot een vereffeningsprocedure in plaats van gericht te zijn op behoud van de onderneming.
- 6 Een onderneming die het faillissement aanvraagt, kan eerst vragen in alle beslotenheid de overgang van al of van een deel van haar activa en activiteiten voor te bereiden.

Vooral de mogelijkheid om op een besloten en discrete manier een akkoord te sluiten met schuldeisers is toe te juichen. Dit vermijdt dat de onderneming verdere schade zou oplopen door de negatieve bijklank van de procedure, dat leveranciers niet meer willen leveren of dat betalingen meteen opgeëist worden. De maatregel moet ondernemingen in moeilijkheden over de streep trekken om sneller een beroep te doen op de procedures om weer gezond te worden.

Dat er onderscheiden systemen zullen gelden voor kmo's en grote bedrijven leidt ertoe dat er voor kmo's relatief weinig verandert, maar grote bedrijven te maken krijgen met een gecompliceerder systeem. Hun schuldeisers zullen wel meer bescherming genieten. Het verschil tussen beide systemen is echter aanzienlijk en het valt nog te zien hoe dit beheerst gaat worden in de praktijk.

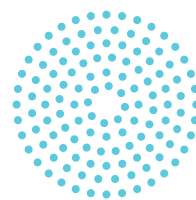
Eveneens positief is de nieuwe mogelijkheid om in alle stilte de overdracht van onderneming te organiseren onmiddellijk voorafgaand aan het faillissement ("prepack"). Dit maakt het mogelijk om zeer snel de overdracht te bewerkstelligen eenmaal de faillissementsprocedure geopend is en dit zonder dat de

activiteit schade heeft opgelopen door de faillietverklaring.

De richtlijn van 20 juni 2019 wordt momenteel omgezet in Belgische wetgeving, die deze maand in het Belgisch Staatsblad zal verschijnen en wellicht op 1 september 2023 in werking zal treden.

Wanneer krijg je hiermee te maken?

Het is altijd mogelijk dat je schuldeiser wordt van een onderneming in moeilijkheden of in staat van faillissement. Ook kan het gebeuren dat jouw onderneming ooit zelf in financiële moeilijkheden raakt. In beide gevallen zal je dan in de toekomst geconfronteerd worden met dit nieuwe recht.

 Vragen? Contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

Bescherm je onderneming zet in op cyberveiligheid!

1

Toegenomen risico van cyberaanvallen

Doordat ondernemingen veel meer online actief zijn, worden ze vaker slachtoffer van cybercriminaliteit.

Onderzoek wees uit dat Belgische ondernemingen bijzonder veel cyberaanvallen ondergaan. In het derde kwartaal van 2022 alleen al zou het gemiddeld om zo'n 801 aanvallen per bedrijf gaan.

In 2022 kreeg maar liefst één op zes ondernemingen af te rekenen met een geslaagde kwaadwillige cyberaanval zoals phishing, spamming, malware (virus, worm, backdoor, ransomware, spyware, Trojaans paard,...) of diefstal van paswoorden. Dit hoeft niet te verbazen nu een digitale doorlichting van Voka bij 2.000 Vlaamse ondernemingen aan het licht bracht dat slechts 55% van de ondervraagde ondernemingen een eigen digitale beveiligingsstrategie heeft.

Geslaagde cyberaanvallen kunnen de werking van je onderneming ernstig schaden of zelfs onmiddellijk stilleggen. In bijna 50% van de gevallen leidt zo'n aanval nog bijkomend tot onwenselijke financiële gevolgen zoals rapportagekosten, reputatieschade, herstelkosten en sterk verminderde productiviteit gedurende een bepaalde tijd.

Een recent voorbeeld hiervan is de grootschalige cyberaanval van 5 december 2022 op het informaticasysteem van Stad Antwerpen. Die aanval legde de administratieve werking van de stad helemaal lam met langdurige gevolgen voor het personeel en de burgers, zelfs tot op vandaag. Kortom, cybercriminaliteit is één van de grote risico's geworden waar ondernemingen zich in hun bedrijfsvoering moeten tegen wapenen.

Dit blijkt een heikel punt te zijn want dikwijls hadden de meeste cyberaanvallen voorkomen kunnen worden als de ondernemingen of organisaties zorgvuldiger waren geweest in hun cyberbeveiliging.

Je kan dus zelf het risico op cyberaanvallen verkleinen.

2

Nieuwe Europese wetgeving

De Europese NIS-richtlijn (netwerken en informatiesystemen) uit 2016 was de eerste regelgeving inzake cyberbeveiliging op Europees niveau en was enkel bestemd voor aanbieders van essentiële en digitale diensten.

Doordat cybercriminaliteit evolueert zag Europa zich genooddaakt een verstrengde en bredere versie uit te werken. Deze is in werking sinds 16 januari 2023 (NIS 2 - richtlijn) en wordt tegen 18 oktober 2024 omgezet in Belgisch recht.

De grafische sector zal in principe evenmin onder het (verruimde) toepassingsgebied vallen, tenminste als de Belgische overheid in haar wetgeving niet verder gaat dan de Europese minimumharmonisatie.

Wél zullen grafische bedrijven onrechtstreeks met de NIS 2-wetgeving te maken kunnen krijgen als ze zaken doen met bedrijven die onder het toepassingsgebied vallen.

De bedrijven uit volgende sectoren, die een grote of middelgrote onderneming zijn, vallen binnen het toepassingsgebied van NIS 2:

- energie
- vervoer (lucht, spoor, water, weg)
- bankwezen
- infrastructuur van financiële markten
- gezondheidszorg en vervaardigers van medische hulpmiddelen
- drinkwater & afvalwater
- digitale infrastructuur en beheer ICT-diensten
- telecom
- overheid (centraal en regionaal)
- ruimtevaart
- post -en koerierdiensten
- afvalstoffenbeheer
- productie en distributie van chemische stoffen, verwerking en distributie van levensmiddelen
- vervaardiging (motorvoertuigen en transportmiddelen, medische hulpmiddelen, elektrische

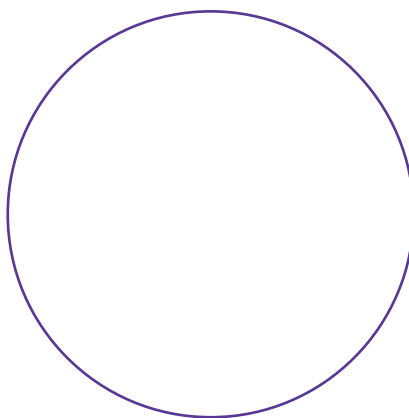
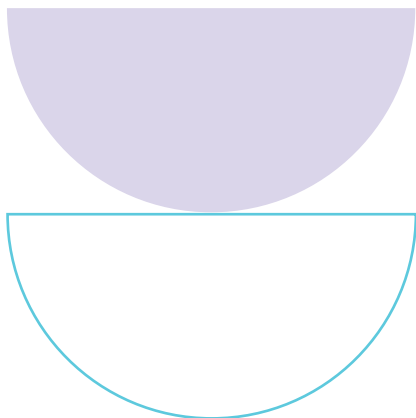
apparatuur, machines en werktuigen, ...)

- leveranciers van digitale diensten
- onderzoek

Deze bedrijven zullen namelijk verplicht zijn om toe te zien op de beveiligingsrisico's in hun hele toeleveringsketen, te weten bij hun leveranciers en dienstverleners.

Ben je als grafisch bedrijf een leverancier of dienstverlener voor grote bedrijven uit de hierboven vermelde sectoren, dan kan je dus te maken krijgen met de verplichtingen van NIS-2 in die zin dat deze bedrijven verplicht zullen zijn jouw cyberbeveiligingsrisico's te analyseren.

Laat jouw cyberveiligheid te wensen over, dan zullen ze jou bepaalde beveiligingsmaatregelen opleggen door dit te bedingen in het contract. Je zorgt dus best dat je cyberhygiëne al in orde is.

VOLDOE JE AAN DEZE VEILIGHEIDSTIPS?

Implementeer deze best practices en bescherm jouw onderneming. Zet in op cyberveiligheid:

- ✔ Houd je systemen up to date (update alle programma's regelmatig);
- ✔ Voorzie een degelijke backup van alle informatie en bedrijfsgegevens;
- ✔ Stel een eigen veiligheidsbeleid en gedragscode op. Maak regels voor veilig internetgebruik en pas ze toe;
- ✔ Maak jouw werknemers bewust van de cyberrisico's, organiseer gebruikersopleidingen en bewustmakingsinitiatieven;
- ✔ Bescherm informatie, scherm af, beperk de toegang of geef enkel toegang tot info op basis van 'need-to-know';
- ✔ Beheer de toegang tot al jouw computers en netwerken, beveilig en beperk de toegang op afstand;
- ✔ Beheer belangrijke ICT-onderdelen;
- ✔ Beveilig werkposten en mobiele toestellen;
- ✔ Beveilig servers en netwerkcomponenten;
- ✔ Zorg voor een business continuity en een incident handling plan, zodat incidenten volgens een plan kunnen afgehandeld worden.

Voorkom, detecteer en onderneem actie!

3

Hoe kan ik mijn onderneming beter beschermen?

Het merendeel van de cyberaanvallen komt binnen via besmette e-mails. Daarnaast viseren hackers informaticasystemen met een zwakke cyberbeveiliging, zoals bv. een zwak wachtwoordbeleid, verouderde software of systemen waarbij te veel mensen toegang hebben tot het systeem. Hackers kiezen de weg van de minste weerstand en prefereren gemakkelijke prooiën.

Dit doet zich vaak voor bij kmo's omdat ze minder budget hebben voor cyberbeveiliging dan grote ondernemingen en ook minder inzetten op bewustmaking van het personeel.

PAS DE MAATREGELEN VAN HET CENTRUM VOOR CYBERSECURITY TOE

Om jouw onderneming beter te helpen beschermen biedt het Belgisch Centrum voor Cybersecurity (CCB) een "cyberfundamentals framework" aan.

Dit is een reeks concrete maatregelen om je digitale infrastructuur en informatie te beschermen, het risico op cyberaanvallen te verminderen en de weerbaarheid van je onderneming te vergroten.

Dit is opgebouwd in vier categorieën of betrouwbaarheidsniveau's, afhankelijk van waar je nood aan hebt. We raden dit ten zeerste aan.

Betrouwbaarheidsniveau	Inhoud
SMALL	- Een eerste inschatting maken - Bedoeld voor micro-organisaties of organisaties met een beperkte technische kennis
BASIS	Standaardmaatregelen voor een effectieve informatiebeveiliging voor alle types ondernemingen
BELANGRIJK	- De meest gekende cyberbeveiligingsrisico's tegengaan - De risico's op gerichte cyberaanvallen door actoren met gebruikelijke vaardigheden en middelen tot een minimum beperken
ESSENTIEEL	Antwoord bieden op het risico op geavanceerde cyberaanvallen door actoren met uitgebreide vaardigheden en middelen

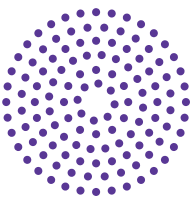
Kernfuncties

Elk betrouwbaarheidsniveau behandelt de volgende vijf kernfuncties, ongeacht jouw organisatie of bedrijfstak:

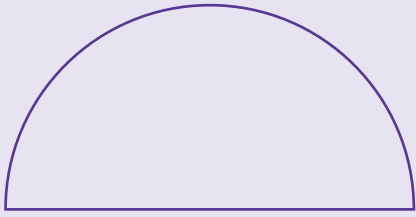
- 1 Identificatie van de cyberrisico's
- 2 Bescherming tegen cyberincidenten

- 3 Detectie van cyberincidenten
- 4 Reactie en indamming
- 5 Herstel van de getroffen diensten

Raadpleeg en download het cyberfundamentals framework op de website www.ccb.belgium.be.

Vragen? Contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

MEDIA

Mediacampagne

Print onder druk

de Indrukmakers

Ontdek de kracht van drukwerk

Drukwerk heeft lang in de schaduw gestaan van digitale alternatieven. Maar is het echt zo zwart-wit? De grafische sector wordt ten onrechte bestempeld als vervuilend en schadelijk. Wij weten echter dat drukwerk duurzamer is dan de meeste mensen denken. Het is tijd om de perceptie te veranderen en de waarde van print te herstellen.

Laat print weer indruk maken

Papier mag dan wel "passé" lijken, maar het maakt nog steeds indruk op ons. We worden blijer van een kleurrijk, handgeschreven kaartje dan van een digitale felicitatie. Drukwerk heeft de kracht om emoties over te brengen en ons kippenvel te bezorgen. Het is veel meer dan alleen inkt op papier.

Word een Indrukmaker

Op 8 juni vond de bruisende kick-off van onze campagne 'De Indrukmakers' plaats in Kinopolis Brussel. Een fotoverslag kan je in de volgende First Impression terugvinden. Samen starten we een duurzame beweging die print weer in de schijnwerpers zet. Wij willen jou inspireren en motiveren om een Indrukmaker te worden.

Deze veelzijdige campagne wordt gedurende de komende 2 jaar ondersteund door diverse media.

De campagne dient een vierledig doel:

- De meerwaarde aantonen van het grafisch portfolio
- De perceptie bijstellen over papier en druk als vervuilende producten
- De aantrekkingskracht van de sector op de arbeidsmarkt verhogen
- Een "beweging" tot stand brengen die de dogma's over de sector weerlegt

In het kader van de campagne brachten we voor de stakeholders en B2B-relaties al mooie groene boxen uit, voorzien van een informatiebrochure in speciale uitvoering gedrukt.

Izegem: de stad van de schoenen en de borstels

Deze leuke hoorden we meermaals tijdens de Printbar in West-Vlaanderen. Weliswaar met een Izegemse tongval.

Deze editie van de PrintBar ging door bij Eperon d'or. Deze vroegere schoenenfabriek is een industriële erfgoedsite met regionaal erkend museum, dienst voor toerisme en huis van de economie.

Het museum herbergt de schoenen- en borstelcollectie van de stad Izegem en de voormalige schoenfabriek. Tot aan de Tweede Wereldoorlog werden de schoenen met de hand gemaakt, daarna machinaal. Niet te verwonderen dat Izegem dé specialist is als het over schoenen en borstels gaat.

Ambacht en vakmanschap gehuld in een prachtig art-deco gebouw

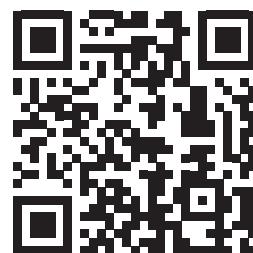
Tijdens een bijzondere snekerrondleiding bij Eperon d'or werden bezoekers getraakteerd op een exclusieve blik in de privé-collectie van een gepassioneerde sneaker liefhebber. We bewonderden Nike sneakers met een waarde van maar liefst 106.000 dollar. We kregen de uitdaging om namaak sneakers van het echte paar te onderscheiden. Kortom, het was een unieke ervaring. Elk paar schoenen heeft hier ook echt een eigen verhaal.

Naast de unieke collecties die dit museum herbergt, is ook het gebouw (en de gevel) een unieke parel. Het art-deco-voorgebouw dateert van rond 1930 en is ontworpen door Charles Laloo uit Izegem. De oorspronkelijke kleurenschema's van de granitvloeren, wandbeschilderingen en raampartijen zijn in 2015 met zorg gerestaureerd.

De weergoden waren ook ons goed gezind. Met meer dan 20 graden konden we genieten van een prachtige zomeravond met een fijne barbecue. Dit smaakt naar meer.

Smaakt dit voor jou ook naar meer?

Hou dan vooral onze pagina via QR-code in de gaten, hier publiceren we onze komende events en PrintBars.

NIEUW LID

MELS

Verpakkinginnovatie

...geeft jouw drukwerk een boeiend leven!

Deze maand gingen wij vol verwachting op bezoek bij ons nieuw Febelgra-lid, wat een verrijkende ervaring werd.

1978: het begin van de storytelling

In deze tijd kende de regio van Sint-Niklaas een florerende textielindustrie. Vader Dirk Mels produceerde hemdenplaatjes en kraagbandjes. Helaas ging de textielindustrie in de daaropvolgende jaren '80 teloor. Reconvertie drong zich op. Eerder toevallig vroeg een drukker aan Dirk Mels of hij het zag zitten om vellenoffset te lijmen op karton... "Natuurlijk wel" en zo ontstond het Kartonnagebedrijf Mels.

Begin 2000 werd een nieuw bedrijfsgebouw in gebruik genomen op het industrieterrein van Temse waar ook vandaag nog de activiteiten zijn gehuisvest. In 2013 doet dochter Ilke haar intrede.

Anno 2023

Bestuurder Ilke Mels en haar echtgenoot Filip Van Steirteghem bouwen verder aan

'verpakkinginnovatie' en hun bedrijf is op vandaag een servicebedrijf bij uitstek voor drukkerijen.

Zij behouden het familiaal bedrijfskarakter en specialiseren zich in écht maatwerk en bieden totaaloplossingen. Kleinere tot middelgrote oplagen zijn de focus.

Dankzij de samenwerking kan elke drukkerij hiermee ook haar portfolio-aanbod naar hun eigen klanten toe uitbreiden.

Duurzaamheid

Net zoals elk toekomstgericht bedrijf hecht Mels belang aan duurzame productieprocessen. "Wij gebruiken water gedragen lijmen. Wij organiseren ook zoveel als mogelijk een bundeling (groupage) van transporten en werken bij voorkeur met lokale ondernemers. Verder installeren wij nu ook voldoende zonnepanelen om zelf bedruipend te zijn in onze energievoorziening", zegt Filip hierover.

Wat brengt de toekomst?

Onze ambitie is groot maar eenvoudig vult Ilke aan: "Wij willen een totaalontzorgers zijn voor drukkerijen op het gebied van verpakkingen en POS materiaal. Hierbij willen wij als familiaal bedrijf er verder over waken om onze ambacht volledig te beheersen, zowel op het vlak van manuele als van volautomatische toepassingen."

Het stakeholders doosje van 'De Indrukmakers'

"Wij zijn fier om het doosje van 'De Indrukmakers' met de prospectus voor de grote marcom campagne ter promotie van de grafische sector te hebben gemaakt op vraag van Febelgra."

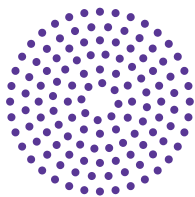
Waarvoor dank (n.v.d.r.)

Ontslag door werknemer

Maximale opzeggingstermijn van 13 weken

De wet betreffende het eenheidsstatuut werd in 2013 ingevoerd om de grootste wettelijke ongelijkheden tussen het arbeiders- en bediendenstatuut weg te werken.

Één van de belangrijkste hervormingen binnen het eenheidsstatuut was de uniformisering van de opzeggingstermijnen voor arbeiders en bedienden. Het eenheidsstatuut voorziet een maximale opzeggingstermijn van 13 weken in geval van opzegging door de werknemer. Maar op deze maximumtermijn was een uitzondering voorzien voor bedienden met een jaarloon dat een bepaalde grens overschreed.

➔ **Vragen?** Contacteer
kelly.ciancimino@febelgra.be

WETSWIJZIGING

Om deze ongelijkheid weg te werken werd op 28.04 een wetswijziging gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Vanaf **28.10.2023** zal de opzeggingstermijn die een werknemer moet presteren in alle situaties maximaal 13 weken bedragen. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen arbeiders, lagere en hogere bedienden. Concreet wil dat zeggen dat elke werknemer, die zijn ontslag indient vanaf 28.10.2023, enkel een opzeggingstermijn zal moeten respecteren die geldt vanaf 1.01.2014:

Anciënniteit	Opzegging door werknemer (in weken)
Van 0 tot < 3 maanden	1
Van 3 maanden tot < 6 maanden	2
Van 6 maanden tot < 12 maanden	3
Van 12 maanden tot < 18 maanden	4
Van 18 maanden tot < 24 maanden	5
Van 2 jaar tot < 4 jaar	6
Van 4 jaar tot < 5 jaar	7
Van 5 jaar tot < 6 jaar	9
Van 6 jaar tot < 7 jaar	10
Van 7 jaar tot < 8 jaar	12
Vanaf 8 jaar	13

ONTSLAGEN VÓÓR 28.10.2023

Voor werknemers die hun ontslag indienen vóór 28.10.2023 gelden de bestaande regels met het zogenaamde kliksysteem:

- Deel 1: berekening van de opzeggingstermijn op basis van de anciënniteit verworven op 31.12.2013¹.
- Deel 2: berekening van de opzeggingstermijn op basis van de anciënniteit verworven vanaf 01.01.2014 ([zie tabel](#)).

¹ Bediende met een jaarloon > € 32.254 op 31.12.2013: 1,5 maand per begonnen periode van 5 jaar anciënniteit met een maximum van 4,5 maanden.

Bediende met een jaarloon > € 64.508 op 31.12.2013: 1,5 maand per begonnen periode van 5 jaar anciënniteit met een maximum van 6 maanden.

SOCIAAL

Wijziging van het sociaal strafwetboek

De titel trekt je wellicht niet meteen aan, toch zal de inhoud van dit artikel je op enige manier wel kunnen intrigeren... Deze belangrijke wijziging zal ervoor zorgen dat zelfstandigen en kmo-eigenaars minder zwaar gestraft worden voor administratieve fouten én de werknemer ook verantwoordelijk maakt bij zwartwerk.

WELKE WIJZIGINGEN MOGEN WE VERWACHTEN?

1 Fraudebestrijding

Wordt duidelijk gedefinieerd. Bovendien zullen een reeks feiten zwaarder bestraft worden, waaronder: tewerkstelling van illegalen, oplichting, kinderarbeid, fraude met tijdelijke werkloosheid, vervaardiging van valse identiteitsdocumenten, enz.

2 Zwartwerk van de werknemer

Verhoging van sanctieniveau. Daarbij zal de werknemer ook zwaarder gestraft worden.

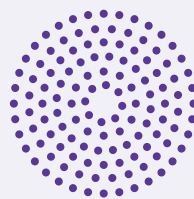
3 Verlaging sancties voor een aantal veel voorkomende administratieve overtredingen van werkgevers, nl.:

- Inbreuken met betrekking tot deeltijdse arbeidsovereenkomsten;
- Overtredingen m.b.t. het personeelsregister;
- Fouten van een werkgever bij een arbeidsongeval onderzoeken alvorens de werkgever te sanctioneren.

INWERKINGTREDING

Deze wijzigingen staan in een voorontwerp van wet dat door het parlement nog goedgekeurd moet worden.

We houden je zeker op de hoogte van zodra de wijzigingen in werking zullen treden.

➔ **Vragen?** Contacteer
kelly.ciancimino@febelgra.be

update cijfers

Gezondheidsindex

De gezondheidsindex voor april 2023 bedroeg 126,70.
De gezondheidsindex voor mei 2023 bedraagt 127,35.

Arbeiders PC 130

De afgevlakte index voor april 2023 bedroeg 124,79.
De afgevlakte index voor mei 2023 bedraagt 124,63
waardoor de volgende stabilisatieschijf van 127,72 niet
overschreden wordt. Bijgevolg worden de baremalonen
in juni 2023 **niet geïndexeerd**.

Bedienden PC 200

De reële lonen worden geïndexeerd op 1 januari 2024
op basis van de volgende formule: het rekenkundig
gemiddelde van de indexen van november/december
2023 gedeeld door het gemiddelde van november /
december 2022.

De prognose van het indexpercentage per **01.01.2024**
bedraagt **1,74%**.

RSZ-percentages vanaf 01.01.2023

	ARBEIDERS			BEDIENDEN		
	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3
	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl
Basisbijdragen	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88
Overige bijdragen	10,99	12,68	12,74	5,42	7,11	7,17
Fondsen bestaanszekerheid	1,31	1,61	1,61	0,23	0,23	0,23
Totaal WG bijdragen	32,18	34,17	34,23	25,53	27,22	27,28

De eenmalige betaling voor jaarlijkse vakantie is niet opgenomen in deze tabel.

Sociale loonlast arbeiders (PC130)

vanaf 01.02.2023	1 PLOEG		2 PLOEGEN		3 PLOEGEN	
	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,1995	19,95%	1,2912	29,12%	1,4990	49,90%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0215	2,15%	0,0222	2,22%	0,0222	2,22%
Sociale lasten	1,5294	52,94%	1,5294	52,94%	1,5294	52,94%
Totale sociale loonlast	1,8560	85,60%	1,9970	99,70%	2,3148	131,48%

Berekeningen op basis van een bedrijf met ≥ 20 personeelsleden en loonklasse XIV.

Er werd rekening gehouden met de niet doorstorting van de voorheffing van 22,80% bij ploegenarbeid.

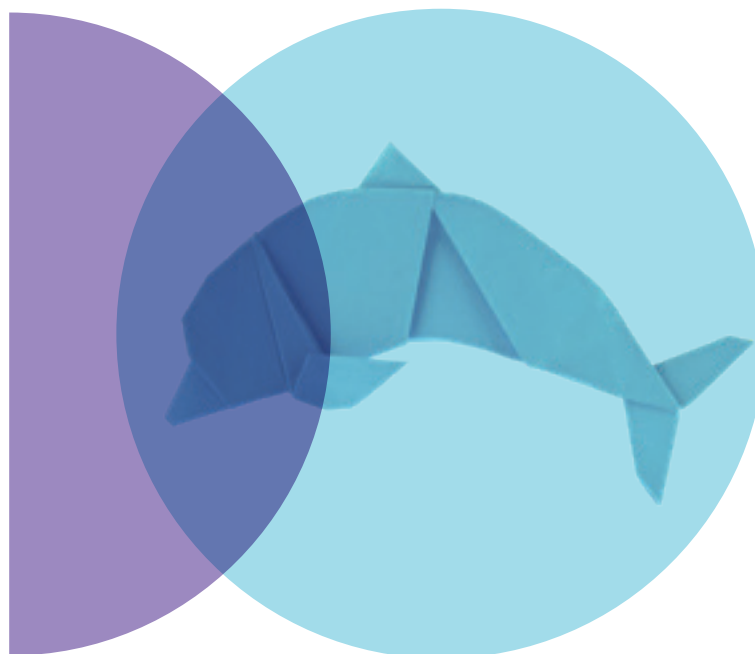
Sociale loonlast bedienden (PC200)

vanaf 01.01.2023	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2365	23,65%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0882	8,82%
Sociale lasten	1,3098	30,98%
Totale sociale loonlast	1,7078	70,78%

Er werd geen rekening gehouden met de structurele
lastenvermindering, de ecocheque van 250 EUR (voltijdse
bediende) en de premie van 250 EUR (invoege vanaf 2016).

Loonindex*

Jaar	Datum	Index
2023	01.02.2023	202,89
2022	01.12.2022	198,96
	01.10.2022	195,10
	01.08.2022	191,33
	01.05.2022	187,63
	01.02.2022	183,99
	01.01.2022	180,43
2021	01.12.2021	179,82
	01.08.2021	176,34
	01.04.2021	172,93
	01.01.2021	172,94
2020	01.07.2020	172,89

*Evolutie van uurloonkost op basis van uurloonkost in januari 1993 (€ 18,8878 en loonindex 100). De berekening is gebaseerd op loonklasse 14.

Papierindexen

Datum	Offset houtvrij	Maco houtvrij	Maco houthoudend	Maco hh LWC offset 60g	Maco hh SC offset 56g (A)
31.03.2023	440,21	432,69	469,69	437,82	487,55
28.02.2023	449,61	442,31	477,52	451,16	503,89
31.01.2023	461,75	452,80	488,78	460,05	517,51
31.12.2022	466,92	454,80	505,73	466,72	544,75
30.11.2022	466,92	454,82	526,63	486,72	566,54
31.10.2022	466,92	454,82	581,86	564,50	599,22
30.09.2022	462,30	447,81	497,28	493,38	501,17
31.08.2022	445,02	439,03	489,49	477,81	501,17
31.07.2022	436,29	439,03	476,62	471,12	482,12
30.06.2022	427,82	439,03	494,28	495,55	493,02
31.05.2022	422,73	421,47	470,96	448,91	493,02
30.04.2022	421,04	421,47	466,30	444,46	488,14

De papierindexen geven de evolutie weer van de aankoopkosten van papier, één van de voornaamste grondstoffen in de grafische nijverheid. Er worden indexen berekend voor het offset houtvrij papier, het MACO houtvrij papier en het MACO houthoudend papier. Referentiepunt zijn de aankoopkosten op 01.01.1973. De indexen van de papierprijzen worden op die datum gelijkgesteld aan 100.

⁽¹⁾ De index voor Maco HH impliceert een belangrijke correctie, die een antwoord geeft op de aanrekening van (energie) toeslagen en de sterk volatiele markt, die de voorbije maanden vertraagd waren opgenomen in de gepubliceerde indexen. Deze actuele index stemt nu maximaal overeen met de effectieve prijsstijgingen t.o.v. dezelfde periode van vorig jaar. Omwille van de grotere prijsverschillen tussen papiersoorten, werd de Maco HH index vanaf maart 2022 opgesplitst in LWC offset 60g enerzijds, en SC 56g(A) anderzijds.

De meeste recente cijfers vind je op onze website www.febelgra.be onder 'Diensten / Commercieel / GIL-etiket'. De auteurs, de redactie en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

SNELNIEUWS

Vakantietip: bezoek het 'Atelier-musée de L'imprimerie (AMI)'

Ben je op doortocht naar het zuiden van Frankrijk, stop dan onderweg zeker bij het museum 'Atelier-musée de L'imprimerie' in Malesherbes.

Het in 2018 ingehuldigd Atelier Musée de l'Imprimerie de Malesherbes is met zijn 5.000 m² tentoonstellingsruimte het grootste museum over dit thema in Europa. Ontstaan als idee van Jean-Paul Maury, de directeur van één van de grootste drukkerijen van Frankrijk, en zijn vrouw Chantal wil het mensen helpen om het verleden van de drukkunst te begrijpen en ook te kijken naar de toekomst van communicatie en drukwerk. Het museum geeft ook workshops waarbij bezoekers papier kunnen maken, marmereffecten creëren, letters samenstellen en kunnen drukken. Er worden 150 machines tentoongesteld, van de houtdruk uit de tijd van Gutenberg met platte metalen letters tot cilinderdruk, offsetlithografie, fotocompositie en de digitale revolutie. Met zo'n grote ruimte kan het grote drukmachines verzamelen en tentoonstellen die in

geen enkel ander museum te zien zijn. Naast de technische delen van het museum zijn er afdelingen gewijd aan het uitgeven van boeken, graveren en illustreren. Er zijn tijdelijke tentoonstellingen met als thema's cultuurgeschiedenis, technische geschiedenis of kunstgeschiedenis.

Het AMI is ook een atelier van 2.000 m² dat beschikbaar is voor kunstenaars en auteurs, maar ook voor onderzoekers en studenten die onderzoek willen doen en/of een creatief project willen voltooien.

In het AMI is het mogelijk om door het museum te lopen, met of zonder audiogids die toegang geeft tot een reeks films (meer dan 50) en commentaren (meer dan 30), beschikbaar in het Frans en het Engels.

Met diepe droefheid melden wij het overlijden van **Wim Joos (89)**, erevoorzitter van drukkerij Group Joos uit Turnhout. Hij was een visionair in de grafische sector en heeft een blijvende impact achtergelaten.

Wim Joos stond aan het roer van Group Joos van 1960 tot 1999 en heeft het bekendheid gegeven door het drukken van gepersonaliseerde belastingbrieven en Lotto-formulieren.

Hij was een pionier in het implementeren van geavanceerde technologieën en processen.

Ondanks tegenslagen, zoals een brand die bijna het einde betekende, heeft hij het bedrijf met ongekeerde veerkracht opgebouwd.

Zijn visie en leiderschap hebben Group Joos gebracht waar het nu staat. Wim Joos zal herinnerd worden als een gepassioneerde ondernemer en een sociaal geëngageerd persoon.

Onze gedachten gaan uit naar zijn familie en geliefden in deze moeilijke tijd.

Beleef de hoge kwaliteit van de G-Silk papiercollectie

Met G-Silk heeft Antalis het antwoord op de vraag naar papier dat hoog scoort op duurzaamheid én kwaliteit. Kunstboeken, covers, luxe magazines, direct mail, brochures en posters behoren tot de vele toepassingen.

G-Silk is halfmat machinegestreken papier en karton, perfect geschikt voor het afdrucken van hoge resolutie beeld en scherpe typografie. Volgens een uniek coating procedé krijgt G-Silk een gelijkmatige strijklag met als resultaat opvallend aangename papierkenmerken. Bij de productie van G-Silk is Mirroblade coating toegepast. De strijklag wordt gelijktijdig aan beide zijden van het papier aangebracht voor een uiterst gelijkmatige verdeling. Deze manier van coaten voorkomt mottling en onregelmatigheden in het papier.

Positieve impact én Cradle to Cradle gecertificeerd

Aandacht voor het milieu is een eigenschap die G-Silk typeert. Afkomstig uit de Zweedse papierfabriek Grycksbo van Arctic Paper,

producent van onder andere Munken Design, en daarmee is deze gestreken papiercollectie voorzien van de Cradle to Cradle Silver-certificering. Cradle to Cradle-certificering werkt via een beoordeling op vijf criteria, die nodig zijn voor een circulaire economie. De categorieën zijn: materiaalgezondheid, circulaire producten, schone lucht en klimaatbescherming, verantwoord water- en bodembeheer en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Meer weten of samples van G-Silk aanvragen? Bezoek de website van Antalis.

First Impression werd gedrukt op G-Silk 130 g/m². De cover werd gedrukt op G-Silk 250 g/m². Beide papersoorten zijn Cradle to Cradle Silver gecertificeerd.

Partners in creativity

 EASYPAY GROUP
INNOVATION IN HR

 Monizze

 antalis ^{EM}
Just ask Antalis

 SELECT

 Lab9 | PRO

 ROUD PAPIER
JOZEF MICHEL

 Canon

 VINK
photo solutions and more

 DATALINE
the SAP ecosystem

 **Paper
Nature**
100% FSC

 VEOLIA

 PAPYRUS

 HEIDELBERG